Wychodzi raz w tygodniu. Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XX. Kraków, dnia 29-go maja 1937 Numer 20.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

KONWERSJA POŻYCZEK DOLAROWYCH NA 4½ PROC. WEWNĘTRZNĄ POŻYCZKĘ PAŃSTWOWĄ R. 1937.

W Dzienniku Ustaw Nr. 37 ukazało się rozporządzenie ministra skarbu o konwersji i zamianie papierów państwowych i samorządowych wypuszczonych w walutach obcych oraz o wypuszczeniu 4 i pół proc. pożyczki państwowej r. 1937.

Do konwersji i zamiany na obligację 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. będą przyjmowane obligacje następujących pożyczek:

6 proc. pożyczki dolarowej, wypuszczonej dnia 1-go kwietnia 1920 r.;

8 proc. pożyczki dolarowej, wypuszczonej dnia 1-go stycznia 1925 r.;

7 proc. pożyczki stabilizacyjnej transzy dolarowej, wypuszczonej na podstawie rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 13 października 1927 r.;

7 proc. pożyczki dolarowej Woj. śląskiego, wypuszczonej dnia 1 czerwca 1928 r.;

7 proc. pożyczki dolarowej m. Warszawy, wypuszczonej dnia 1 lutego 1928 r.

Czas trwania konwersji i zamiany ustala się na jeden rok od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 31 maja 1938 r. włącznie.

Obligacje tych pożyczek, których posiadacze zechcą skorzystać z prawa konwersji i zamiany na obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. powinny być złożone do konwersji (zamiany) z wszystkimi kuponami wraz z kuponem bieżącym.

Obligacje bez kuponu bieżącego w dniu 1 lutego 1938 r. i bez kuponów następnych nie będą przyjmowane do konwersji (zamiany).

Przy składaniu do konwersji obligacji pożyczek emitowanych w walutach obcych, do kapitału obligacji będzie dodawana t.zw. premia wykupu, t.zn. premia, o którą zwiększona byłaby wypłata kapitału w wypadku wylosowania obligacyj do umorzenia. Premia ta zwiększy kapitał obligacji przy pożyczkach państwowych w sposób następujący:

o 5 proc. przy konwersji 8 proc. pożyczki dolarowej,

o 3 proc. przy konwersji 7-proc. pożyczki stabilizacyjnej,

o 2 proc. przy zamianie 7-proc. pożyczki dolarowej śląskiej i 7-proc. pożyczki m. Warszawy.

Dla 6-proc. pożyczki dolarowej umowa pożyczkowa nie przewidywała t.zw. premii wykupu i dlatego za podstawę do przerachowania będzie służyła nominalna wartość obligacji.

Kurs przeliczenia dolara na złote przy konwersji (zamianie) ustala się na jednego dolara:

zł. 6 dla 6-proc. pożyczki dolarowej 1920 r.,

zł. 5.30 dla 8-proc. pożyczki dolarowej 1925 r., 7-proc. pożyczki dolarowej Wojew. śląskiego 1928 r., i 7-proc. pożyczki dolarowej m. Warszawy 1928 r., oraz

zł. 7.20 dla 7-proc. pożyczki stabilizacyjnej 1927 r.

Jeżeli w wyniku przeliczenia na złote przypadać będzie do wydania w obligacjach 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. suma niepodzielna przez sto, końcówka będzie wyrównana w świadectwach ułamkowych po 5 i 25 złotych, końcówki zaś niepodzielne przez 5 wypłacone będą w gotówce.

Obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. będą wydawane z kuponami, poczynając od:

kuponu płatnego w dniu 1 października r., jeżeli do konwersji (zamiany) złożone będą obligacje w czasie od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 30 września roku 1957 włącznie z kuponem bieżącym w dniu 1 czerwca 1937 r.;

kuponu płatnego w dniu 1 lutego 1938 r., jeżeli do konwersji (zamiany) złożone będą obligacje w czasie od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 31 stycznia 1938 r. włącznie z kuponem bieżącym w dniu 1 października 1937 r.;

kuponu płatnego w dniu 1 czerwca 1938 r., jeżeli do konwersji (zamiany) złożone będą obligacje w czasie od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 31 maja 1938 r. włącznie z kuponem bieżącym w dniu 1 lutego 1938 r.

Obligacje nowej pożyczki w związku z uprawnieniem posiadaczy, przewidzianym w art. 3 ustawy z dnia 7kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. 28, poz. 207), będą wydawane z oznaczeniem literowym, a mianowicie:

z lit. „A" — przy konwersji obligacji 6 proc. pożyczki dolarowej 1930 r.,

z lit. „B" — przy konwersji obligacji 8 proc. pożyczki dolarowej 1925 r.,

z lit. „C" — przy konwersji obligacji 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej 1927 r.,

z lit. „W" — przy zamianie obligacyj 7 proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy 1928 r.

Kupon bieżący obligacji, złożonej do konwersji (zamiany) wypłacony będzie przy złożeniu do konwersji (zamiany) w gotówce aż do terminu jego płatności w 35 proc. jego wartości imiennej.

Wypłata nastąpi w złotych według kursu zł. 7.20 za jednego dolara dla kuponu bieżącego 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej i według kursu zł. 5.30 za jednego dolara dla kuponu bieżącego innych pożyczek, złożonych do konwersji (zamiany).

Obligacje przyjmowane będą do konwersji w Banku Polskim w Warszawie i jego oddziałach, obligacje

Ciąg dalsz na str. 11-tej.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XX **Kraków, dnia 29 maja 1937** **Nr. 20.**

Cena abonamentu

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 40. Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 250
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Echa tygodnia.

Na porządku dziennym zainteresowań nie ma w tej chwili bardziej porywającego umysły i dusze zagadnienia, aniżeli krwawe rozruchy antyżydowskie w Brześciu. W barbarzyński sposób zostały tam zniszczone niemal wszystkie żydowskie warsztaty pracy, pogruchotane w fizycznym i gospodarczym tego słowa znaczeniu wszystkie żydowskie placówki. Nie ma jeszcze do tej chwili dokładnego rejestru strat. Ale wszystkie relacje naocznych świadków zarówno ze strony żydowskiej jakoteż chrześcijańskiej potwierdzają zgodnie, że z pod ręki rozwydrzonego motłochu nie ocalał ani jeden sklep, czy warsztat przemysłowy. Wszystko padło łupem zniszczenia.

Nie chcemy w tej chwili wchodzić w tło wypadków brzeskich. Nie chcemy analizować pojęcia odpowiedzialnośści zbiorowej, pojęcia nieznanego w żadnym państwie cywilizowanym łącznie ze Stanami Zjednoczonymi, gdzie dotąd utrzymuje się przy życiu prawo Lyncha. Jest to wewnętrzna sprawa moralności tych elementów, które działały w imię odpowiedzialności zbiorowej i tych elementów, które działania takie publicznie pochwalają.

Pragniemy zająć się jedynie gospodarczą stroną rozruchów brzeskich a w szczególności rozmiarem szkód, jakie poczynili pogromczycy.

Początkowo obliczano sumę szkód na milion złotych. Przy bliższej analizie okazało się jednak, że suma ta odpowiada zaledwie połowie ogólnych strat. Bliższa prawdy będzie niewątpliwie kwota 2 milionów złotych. Jest to suma na nasze ubóstwo ogromna. Potrafiła ona wstrząsnąć kompletnie finansami miasta Brześcia, skoro, jak się okazało, ojcowie tego miasta zmuszeni byli wybrać się do Warszawy i prosić o zapomogę ze specjalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego dla miast, bo inaczej groził miastu całkowity zastój we wszelkich jego funkcjach. Ale nietylko dla Brześcia, biednego kilkudziesięciotysięcznego kresowego miasta wojewódzkiego suma ta jest bardzo wielka. Jest ona stosunkowo pokaźna także w skali ogólnopolskiej. Ilekroć zbudujemy jakąś wielką fabrykę, której koszt wyniósł 2 miliony złotych tylekroć urządzamy wielkie galówki, czytamy artykuły okolicznościowe w prasie, cieszymy się że to Polska idzie wzwyż, że dźwigamy się z marazmu gospodarczego, że stwarzamy nowe placówki pracy dla bezrobotnych i nowe źródła dochodów podatkowych dla skarbu państwa. Ileżto pracy i wysiłków mózgów i rąk kosztuje wygospodarowanie 2 milionów złotych, ileżto pięknych rzeczy, ile dróg, ile mostów, ile szkół dla analfabetów, ile łóżek szpitalnych dla biednych dzieci, cierpiących na suchoty lub jaglicę możnaby stworzyć w naszej wynędzniałej Polsce?

A tu 2 miliony złotych, na które złożył się trud i wysiłek może kilkunastu lat (proszę nie zapominać, że chodzi tu o miasto kresowe o prymitywnej stopie życia, gdzie złotówka odgrywa niezrównanie większą rolę aniżeli w Warszawie lub Krakowie) zostały zaprzepaszczone przez zbrodnicze ręce, które przez kilkanaście godzin hulały po mieście wojewódzkim i z jakimś zezwierzęceniem traktowały plon znoju ludzkiego.

Nieszczęście spotkało niewinnych ludzi, spokojnych kupców i rzemieślników. Będzie rzeczą władz państwowych przywrócić tym ludziom ich warsztaty pracy skoro nie było na tyle warunków bezpieczeństwa, aby te warsztaty mogły ocaleć. Trzeba będzie odbudować zniszczone placówki gospodarcze, trzeba będzie wprowadzić moratorium dla podatków zaległych i bieżących w stosunku do tych ludzi, którzy w ciągu kilkunastu godzin przemienieni zostali z ludzi zamożnych w nędzarzy. Trzeba będzie także wprowadzić „wolne lata" podatkowe dla tych przedsiębiorstw, które wspólnym wysiłkiem rządu i społeczeństwa powstaną na gruzach zniszczonych warsztatów.

Ale niezależnie od tego czeka społeczeństwo żydowskie próba wzmożonej ofiarności na rzecz nieszczęśliwych ofiar rozruchów w Brześciu.

Szczególnie kupiectwo żydowskie z całej Polski winno zatroszczyć się o rychłe odrestaurowanie przedsiębiorstw swych nieszczęśliwych kolegów w Brześciu. Nie zapominajmy, że motłoch, niszczący sklepy i rabujący towary działał pod wpływem szerzonych od dłuższego czasu podżegających haseł w rodzaju „chłopi do miast, do straganów — Żydzi precz", że zatem hasła te zwrócone były przeciwko kupiectwu żydowskiemu. Podsycane namiętności tłumu, które wyładowały się w pamiętny czwartek w Brześciu mogły równie dobrze wyładować się w jakimkolwiek

bądź innym mieście. Pamiętajmy zatem, że jak długo trwać będzie wolność w szerzeniu agitacji pogromowej tak długo nie będziemy mieli pewności czy straszna rzecz, która zdarzyła się w Brześciu wczoraj nie powtórzy się w jakimkolwiek mieście jutro. Spiesząc dziś z pomocą naszym nieszczęśliwym braciom w Brześciu — manifestujemy tym samym, że w cierpieniu ich jesteśmy solidarni i współczujący, że obcy nam jest wszelki strach przed terrorem, że zdecydowani jesteśmy nie ustąpić ani o piędź z naszych skąpych praw i że bronić będziemy wolności i czystości zarobkowania dla każdego obywatela Rzeczypospolitej bez różnicy wyznania, narodowości czy rasy.

Ogólna reforma podatkowa

Zw. Izb Przem.-Handlowych postanowił przystąpić do rozważenia jej możliwości i kierunku.

W Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie komisji skarbowej Zw. Izb, poświęcone szeregowi zasadniczych problemów podatkowych. Centralnym punktem obrad była sprawa podjęcia przygotowań do przyszłej reformy podatkowej. Aczkolwiek w danej chwili nie jest ona jeszcze aktualna, Zw. Izb uznał za wskazane rozpocząć studia badawcze nad poszczególnymi elementami ewentualnej reformy, stawiając na pierwszym miejscu zagadnienie reformy podatku dochodowego.

Podatek powyższy w dotychczasowej swej formie wykazuje szereg wad, które uwypukliło obecne ożywienie koniunkturalne. W dziale I — dotyczącym opodatkowania osób prawnych, specjalnej ostrości w dobie zarysowującego się ożywienia nabrało zagadnienie kapitalizacji, nie dostatecznie uwzględniane w obecnej konstrukcji podatku dochodowego.

Również w dziale II, dotyczącym opodatkowania dochodów służbowych, ewentualność reformy musi być wzięta pod uwagę, bowiem w aktualnej formie podatek dochodowy ma raczej charakter podatku przychodowego.

Drugą dziedziną przewidywanej reformy jest rewizja zasad podatku przemysłowego, w obrębie którego specjalnym i samoistnym fragmentem będzie reforma świadectw przemysłowych.

Ta ostatnia kwestia — jak wiadomo — jest oddawna już aktualna i dyskutowana w organizacjach gospodarczych oraz w Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych. W chwili obecnej na terenie Związku Izb istnieją trzy koncepcje rozwiązania omawianego zagadnienia: Pierwsza z nich jest koncepcją zasadniczą, splatającą się z problemem ogólnej reformy podatkowej i polega na całkowitym zniesieniu świadectw przemysłowych przy jednoczesnym włączeniu w odpowiedniej formie wpływów z nich do ogólnych wpływów z podatku przemysłowego.

Drugi projekt przewiduje zniesienie świadectw jako odrębnej formy obciążenia podatkowego, utrzymuje natomiast wynikające z nich opłaty, traktując je jako zaliczki na poczet podatku przemysłowego.

Ostatni wreszcie projekt wysuwa koncepcję t.zw. małej reformy, polegającej na zasadniczym utrzymaniu świadectw z wprowadzeniem jedynie zmian co do podziału na kategorje, klasyfikacji przedsiębiorstw i t. d.

Zw. Izb rozpatrując powyższe projekty postanowił wstrzymać się z ich precyzowaniem aż do chwili wypowiedzenia się Min. Skarbu odnośnie zamierzonej reformy, jej zasięgu i kierunku.

Osobnym zagadnieniem, rozpatrywanym na ostatnim posiedzeniu komisji międzyzwiązkowej była sprawa finansów komunalnych w związku ze znanym wystąpieniem Zw. Miast i projektami powiększenia dochodów komunalnych.

Samorząd gospodarczy całkowicie podzielił pogląd Zw. Miast, iż finanse komunalne znajdują się w stanie tymczasowości i wyraził przekonanie, że reforma ich powinna nastąpić w ramach ogólnej reformy podatkowej.

Natomiast odnośnie zagadnienia natychmiastowej zmiany struktury finansów samorządowych — Zw. Izb wypowiedział się negatywnie. Związek wyszedł

z założenia, iż w obecnym momencie, gdy panuje ogólna tendencja jeżeli nie zmniejszania to w każdym razi nie powiększania obciążeń podatkowych, czynienie wyłomu w tej zasadzie na rzecz samorządu terytorialnego byłoby nie wskazane. Projektowane przez Zw. Miast wprowadzenie dodatku komunalnego do podatku dochodowego, oraz reaktywowanie podatku od placów budowlanych mogłoby okazać się dla życia gospodarczego specjalnie dokuczliwe, wobec czego należy je traktować jako nieaktualne.

Natomiast nie ma zasadniczych przeszkód, aby udział samorządu w opodatkowaniu przedsiębiorstw przyznać według siedziby zakładów, nie zaś — jak to ma miejsce dotychczas — według siedziby zarządu firmy.

Przychylnie również Zw. Izb potraktował sprawę przyznania samorządowi niektórych opłat drogowych, poza tym zaś zwrócił uwagę na możliwość osiągnięcia pewnych oszczędności w finansach samorządu terytorialnego przez odciążenie go z szeregu funkcyj zleconych oraz przez zreorganizowanie pewnych dziedzin działalności.

Istnieje tendencja zwołania bezpośredniej konferencji przedstawicieli Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych i Zw. Miast celem omówienia interesujących obie strony zagadnień gospodarczych.

Pierwszeństwo zaspokojenia dla skarbu państwowego.

W myśl art. 135 Ordynacji Podatkowej należności z tytułu podatku przemysłowego i dodatku do tego podatku służy prawo pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa, obłożonego tym podatkiem. Omawiane rozporządzenie, regulujące to ważne dla życia gospodarcze zagadnienie, stanowi, iż:

Za **majątek ruchomy**, należący do przedsiębiorstwa, uważa się wszystkie rzeczy ruchome, nie wyłączając wierzytelności i innych praw majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa bez względu na inne do nich prawo osób trzecich.

W szczególności uważa sią za należące do przedsiębiorstwa rzeczy **najęte lub dzierżawione** od osób trzecich albo na mocy jakiegokolwiek innego tytułu oddane do przedsiębiorstwa celem stałego lub nawet czasowego ich używania lub użytkowania.

Od tej zasady nowe rozporządzenie przewiduje jedynie poniższe **wyjątki**, a mianowicie: nie uważa za majątek ruchomy należący do przedsiębiorstwa jedynie następujących rzeczy, wchodzących w skład przedsiębiorstwa:

a) przyjętych do przewiezienia przez przedsiębiorstwo ekspedycyjne (art. 598 kodeksu handlowego),

b) przyjętych do przewiezienia przez przedsiębiorstwo przewozowe (art. 613 kodeksu handlowego),

c) przyjętych do przechowania na mocy umowy o przechowaniu (art. 523 kodeksu zobowiązań), jak również na mocy umowy składu (art. 630 kodeksu handlowego), jeżeli przedsiębiorca składowy nie nabywał prawa własności na rzeczach zbożowych,

d) przyjętych do naprawy,

e) przyjętych do przerobu, jeżeli oddanie do przerobu nie nastąpiło w związku z prowadzeniem przez oddającego przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego,

f) przyjętych do sprzedaży przez przedsiębiorstwo komisowe, jeżeli przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za rok podatkowy poprzedzający rok, w którym dokonano zajęcia, przedsiębiorstwo

w związku z umową komisu zawartą z danym komitentem zostało prawomocnie opodatkowane według prowizji (komisowego), bądź innych wynagrodzeń za wykonane usługi, a umowa komisu nadal obowiązuje.

Jeżeli przedsiębiorstwo komisu zostało opodatkowane od pełnego obrotu towarowego tylko z tego powodu, że komitent nie płaci podatku przemysłowego, towary będące własnością tego komitenta uważa się za należące do przedsiębiorstwa komisowego, o ile to jest potrzebne celem zaspokojenia kwoty podatku przemysłowego przypadającej od obrotów towarami, które były własnością danego komitenta.

Jeżeli w roku poprzedzającym rok, w którym zostało dokonane zajęcie, nie istniał dany stosunek komisowy, to o przynależności towarów będących własnością kumintenta do przedsiębiorstwa komisowego, rozstrzyga prawomocny wymiar podatku przemysłowego za rok dokonania zajęcia.

g) wierzytelności przedsiębiorstwa komisowego z tytułu ceny rzeczy przyjętych do sprzedaży, jeżeli rzeczy te w myśl pkt. f) nie były uważane za wchodzące w skład przedsiębiorstwa.

h) wierzytelności pieniężnych, co do których danemu przedsiębiorstwu zlecono inkaso lub inną realizację wierzytelności.

O nowe formy prawne dla drobnego przem. i handlu

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie opracowała projekt ustawy o spółkach udziałowych.

Założeniem projektu jest — zgodnie ze stanowiskiem organizacyj gospodarczych — stworzenie nowej formy prawnej dla drobnego handlu i przemysłu, dla których istniejące formy zrzeszenia kapitałów są albo zbyt kosztowne, albo nieodpowiednie.

W szczególności — zdaniem organizacji kupieckich — nie zaspakaja potrzeby zrzeszenia się drobnych warsztatów ustawodawstwo spółdzielcze, które zawiera szereg klauzul antykapitałowych jak np. ograniczenie wysokości dywidendy, równość głosów bez względu na ilość reprezentowanych udziałów, możność wycofania przy likwidacji tylko wkładu wraz z dywidendą i t. p.

Opracowany przez Izbę projekt ustawy o spółkach udziałowych, wzorowany jest na ustawie o spółdzielniach, jednak z pominięciem wszystkich klauzul, mających charakter antykapitałowy.

Spółka udziałowa jest według projektu, zrzeszeniem o kapitale zmiennym, z możnością łatwego stosunkowo przystępowania i występowania udziałowców. Odpowiedzialność dodatkowa udziałowców została w projekcie w wysokim stopniu ograniczona, zaś forma prawna możliwie najbardziej uproszczona.

Projektowana przez Izbę forma jest zjawiskiem nowym nie tylko w naszym ustawodawstwie, lecz i zagranicznym. Spółki udziałowe o kapitale zmiennym, posiadające ograniczoną odpowiedzialność dodatkową, nieskomplikowaną formę i pozbawione kontroli tego typu, co np. spółdzielnie, nie będą posiadały większej zdolności kredytowej i nie nadają się do tworzenia dużych organizmów gospodarczych. Jednakże o ile spółki w tej formie umożliwiłyby np. drobnym przemysłowcom wspólny zakup surowca i ułatwiłyby stworzenie pomocniczej organizacji hurtowej dla drobnego przemysłu, handlu i rzemiosła, niewątpliwie odegrałyby poważną rolę w podniesieniu poziomu drobnych warsztatów i zracjonalizowaniu ich pracy.

Kto chce jechać zagranicę?

Garść informacyj o formalnościach paszportowych i dewizowych.

W związku z rozpoczętym już okresem wyjazdów turystycznych zagranicę, po zasięgnięciu informacyj u miarodajnych czynników, podajemy dla zainteresowanych możliwości paszportowe i dewizowe w odniesieniu do poszczególnych krajów.

Czechosłowacja:

Na podstawie traktatu handlowego zawartego pomiędzy oboma państwami w roku bieżącym, podobnie, jak to miało miejsce w latach ubiegłych, otwarty zostanie kontyngent 5-iu tysięcy paszportów, z ważnością jednomiesięczną za opłatą zasadniczą 80 złotych.

Formalne otwarcie kontyngentu nastąpić ma w najbliższych dniach. Do tego czasu petenci mogą otrzymywać paszporty w drodze indywidualnej.

Dla otrzymania paszportu do Czechosłowacji wystarczać będzie oświadczenie petenta, że udaje się do tego kraju w celach kuracyjnych.

Udowodnienie konieczności innego celu podróży nie będzie przez władze polskie wymagane. Paszporty podobne zaopatrywane będą przez konsulaty Czechosłowacji w bezpłatne wizy, t.zw. kuracyjne.

Wyjeżdżający do Czechosłowacji otrzymać mogą w każdym banku dewizowym przekaz płatny w Czechosłowacji do wysokości równowartości 1170 złotych, w stosunku miesięcznym. Poza przekazem wolno bę-

dzie mieć przy przekroczeniu granicy w gotówce najwyżej 30 złotych.

Austria:

W najbliższym czasie nie jest przewidziane otwarcie nowego kontyngentu paszportów indywidualnych do Austrii. Natomiast odbędą się dość częste wycieczki zbiorowe, organizowane przez izbę handlowo-przemysłową polsko-astriacką, przy pomocy polskich biur podróży. Wycieczki te uzyskają specjalne paszporty ulgowe. W wypadkach ważnych (wezwanie w sprawach rodzinnych, społecznych, w interesach gospodarczych i t. p.) przy równoczesnym przedłożeniu należycie poświadczonych dokumentów będzie można uzyskać paszport indywidualny do Austrii na podstawie indywidualnych decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych.

Przy udziale w wycieczkach zbiorowych do Austrii każdy uczestnik będzie miał prawo przekazania każdorazowo określonej sumy w clearingu polsko-austriackim (minimum 200 złotych).

Przy wyjazdach indywidualnych należy uzyskać zezwolenie komisji dewizowej na korzystanie z clearingu. Nie jest wykluczone, że procedura wyplaty przekazów clearingowych w ten sposób może się przewlec.

Niemcy:

Do Niemiec kontyngentów paszportowych wogóle niema. Uzyskanie paszportów indywidualnych możliwe jest w wypadku wyjazdów o znaczeniu gospodarczym i wykupieniu na koszta pobytu w Niemczech przekazu Banku Polskiego, płatnego z zamrozonych należności polskich w Niemczech według przybliżonego kursu 1 RM. równa się 2.14 zł.

Węgry:

Uzyskanie paszportów na Węgry, ze specjalnego kontyngentu, który otwarty zostanie w najbliższym czasie, uzależnione będzie od wykupu akredytyw na pengö kompensacyjne. Narazie wyjazdy nagłe, poza wycieczkami zbiorowymi, organizowanymi przez Polsko-węgierską izbę handlową możliwe są za każdorazową decyzją ministerstwa spraw wewnętrznych.

Jugosławia:

Sprawa paszportów i dewiz do Jugosławii ma się podobnie jak z Węgrami.

Bułgaria:

Niezależnie od paszportów kontygentowych za normalną opłatą, można będzie korzystać ze specjalnego kontyngentu paszportów za opłatą zniżoną do złotych 40.— w razie zamieszkania w Bułgarii w Domu Polskim w Konstantin pod Warną. Wszystkie inne sprawy mają się podobnie jak przy poz. Jugosławia.

Rumunia:

Wyjazdy do Rumunii w związku z świeżo zawartym układem turystycznym pomiędzy Polską a Rumunią opierać się będą na specjalnym kontyngencie ulgowych 40-złotowych paszportów. Kontyngent ten ogłoszony zostanie już w najbliższych godzinach. Wyjazdy odbywać się będą na podstawie akredytyw czeków na leje kompensacyjne.

Francja:

Do otrzymania paszportu z ograniczoną ważnością: dwutygodniową przy podróży lądowej i trzytygodniową przy podróży morskiej upoważniać będzie wykupienie czeku Polskiego instytutu rozrachunkowego, płatnego we Francji równowartości zł. 125 do 300 zł., w stosunku do tygodniowej ważności paszportu. Czeki będą do nabycia w biurach podróży.

Łotwa.

Wyjazdy na Łotwę traktowane będą przez nasze władze liberalnie. Formalnego kontyngentu paszportów na Łotwę prawdopodobnie nie będzie. Władze dopuszczać jednak będą do wydawania paszportów ulgowych w wypadkach zakupienia u nas w kraju ryczałtów pobytowych w miejscowości kuracyjnej Kemeri na wybrzeżu ryskim.

Estonia — Finlandia:

Również wyjazdy do tych krajów traktowane będą liberalnie z tym, że nie będzie obowiązku zakupów jakichkolwiek świadczeń lub walut kompensacyjnych, a potrzebne na pobyt w tych krajach środki (naturalnie w ograniczonych ilościach) przyznawane będą przez komisję dewizową w dewizie. Starania o paszporty, w przypuszczalnej cenie zł. 40.— za miesiąc ważności — i przydział dewiz czynione będą przez biura podróży w kraju.

Szwecja:

Turyści udający się do Szwecji statkiem „Marieholm", kursującym pomiędzy Gdynią i Sztockholmem uzyskać będą mogli indywidualne paszporty za opłatą zasadniczą zł. 40 — w stosunku miesięcznym. Przydział dewiz w godziwych rozmiarach nastąpi na podstawie każdorazowego zezwolenia komisji dewizowej.

Włochy:

W chwili obecnej toczą się końcowe pertraktacje o zawarcie polsko-włoskiego porozumienia turystycznego. W wypadku pomyślnego ich zakończenia udzielane będą paszporty za specjalnie zniżoną opłata zasadniczą zł. 40 — przy dwumiesięcznej ważności paszportu.

Zaopatrzenie w środki pieniężne następować będzie w formie zakupu czeków lub akredytyw na liry kompensacyjne.

Uzyskanie paszportów do krajów innych prócz wymienionych wyżej połączone jest z koniecznością udowodnienia wobec władz polskich celowości względnie konieczności danego wyjazdu.

Kronika.

Życie Stowarzyszeń na prowincji.

REORGANIZACJA ODDZIAŁU W ZAKOPANEM

W dniu 23 maja 1937 odbyło się we własnym lokalu w Zakopanem Walne Zebranie tamt. Stowarzyszenia Kupców. Przy udziale delegata Związku Stow. Kupieckich Małopolski zachodniej adw. Dr. Schlanga z Krakowa.

Na zebraniu reprezentowany był niemal ogół kupiectwa żydowskiego, Zakopanego, dając tym samym wyraz potrzebie organizowania kupiectwa w obecnej przełomowej chwili.

Po zagajeniu Zebrania przez przew. Gustawa Pacanowera, delegat Związku Dr. Schlang wygłosił wyczerpujący referat, o obecnej sytuacji kupiectwa żydowskiego i o roli organizacji oraz potrzebie scentralizowania ruchu zawodowego kupiectwa pod kierownictwem Związku Stowarzyszeń kupiectwa w Krakowie. W końcu zaznajomił delegat zebranych z wszystkimi aktualnym zmianami w ustawodawstwie podatkowym.

Zebranie uchwaliło jednogłośnie projekt zmiany statutu i postanowiło przez aklamację przystąpić jako oddział do Związku Stowarzyszeń Kupieckich Małopolski Zachodniej w Krakowie.

W ten sposób Związek powołał do życia nieczynną niemal organizację — stwarzając silną placówkę naszego ruchu.

Po złożeniu sprawozdania przez dotychczasowy zarząd — uchwalono budżet w wysokości 1300 złotych rocznie, powołując zarazem do życia stały sekretariat, aby w ten sposób życie organizacyjne było permanentne i stale czynne.

Jako członkowie wydziału zostali wybrani:

Adolf Goldstein, Jakób Stiel, Gustaw Pacanower, Zygmunt Leisten, Gustaw Beck, Henryk Stiel, Jakób Piwok, Leon Mangel, Leon Seifter.

Jako zastępcy wybrani zostali: Maurycy Koliski, Henryk Abusch i Aleksander Faber.

Komisja rewizyjna: Willy Wachs, Mendel Sprei, i Leib Feldschreiber.

Sąd koleżeński: Dr. Adolf Statter, Leon Kahan, Maks Mangel, Herman Kolber i Alfred Leisten.

Jako zastępcy: Mojżesz Stiel i Aron Perlroth.

Przed zamknięciem zebrania uchwalono jednogłośnie przystąpić do akcji zbiórkowej na rzecz nieszczęśliwych ofiar wypadków w Brześciu — asygnując w tym celu kwotę 50 złotych z Kasy Stowarzyszenia, a zarazem wybrano specjalną Komisję, która się zajmie technicznym przeprowadzeniem akcji zbiórkowej wśród ogółu tut. społeczeństwa żyd.

Placówce tej życzyć należy dobrego rozwoju i owocnej pracy, przy czym na specjalną wzmiankę zasługuje p. Pacanower, który całą swą energię i wolny czas poświęca tej ciężkiej i odpowiedzialnej pracy.

ZEBRANIE KUPIECKIE W JAŚLE.

W dniu 23 bm. odbyło się pod przewodnictwem zaszczytnie znanego ze swej działalności na niwie społecznej i gospodarczej prezesa Stowarzyszenia Kupców w Jaśle p. Dr. Salomona Wistreicha zebranie licznie zgromadzonego żydowskiego kupiectwa jasielskiego.

Na zebraniu tym po zagajeniu tegoż przez Prezesa Dr. Wistreicha i treściwem przemówieniu p. Fromowicza z Jasła wygłosił delegat Związku Stowarzyszeń Kupieckich w Krakowie p. Dr. Besen referat na temat: „Kupiectwo żydowskie a dzisiejsza sytuacja", poczem po dyskusji powzięta została jednomyślna rezolucja, treścią której zebrani uchwalili dołożyć wszelkich starań dla rozbudowy tak ważnej w obecnej chwili placówki jaką jest zrzeszenie kupieckie.

ODMRAŻANIE WIERZYTELNOŚCI NIEHANDLOWYCH W NIEMCZECH.

Do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego zwraca się szereg osób w sprawie odmrażania wierzytelności i należności, nie pochodzących z tranakcyj handlowych. Celem wyjaśnienia tej sprawy P. I. R. podaje do wiadomści, co następuje:

1. P. I. R. nie zajmuje się odmrażaniem tych wierzytelności; sprawy związane z tymi wierzytelnościami regulują następujące umowy i układy:

a) układ waloryzacyjny z dnia 5. VII. 1928 r. (Dz. U. R. P. z r. 1931, Nr. 19, poz. 106);

b) układ o Kasach Oszczędności z dn. 14. XI. 1928 r. (Dz. U. R. P. z r. 1931, Nr. 19, poz. 108);

c) układ o uregulowaniu stosunków prawnych Niemieckiego Zakładu dla listów zastawnych w Poznaniu z dnia 14. XII. 1928 r. Dz. U. R .P. z r. 1931, Nr. 19, poz. 110);

d) protokół warszawski z dn. 28. XI. 1931 r.;

e) układ o wykupie obligacyj Zachodnio-Pruskich z dnia 10. XI. 1934 r. (Dz. U. R. P. z r. 1937, Nr. 1, p. 1);

f) porozumienie Polsko-Niemieckie z dn. 17. X. 1936 r. w sprawie uregulowania stosunków prawnych waloryzacyjnych (Dz. U. R. P. z r. 1937, Nr. 1, poz. 3; wyjaśnienie w Monitorze Polskim Nr. 38 z r. 1937).

2. Rozrachunek przeprowadza Komisja Mieszana, składająca się z Oddziałów: Polskiego i Niemieckiego.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego" oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki na nowy sezon do kina „Wanda" w Adm. „Przegl. Kupieckiego".

Biuro Polskiego Oddziału Polsko-Niemieckiej Komisji dla Rozrachunków Waloryzacyjnych mieści się w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 8, Biuro Niemieckiego Oddziału tej Komisji mieści się w Berlinie W. 8, Markgrafenstrasse 38.

Do przyjmowania sum przeznaczonych do rozrachunku wyznaczono Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 8, a w Rzeszy Niemieckiej — Preussische Staatsbank (Seehandlung), Berlin W. 8, Markgrafenstrasse 38.

W sprawach związanych z wierzytelnościami, objętymi wyżej podanymi układami i porozumieniami, należy zwracać się do Komisji Mieszanej.

PRZYJMOWANIE WALUT OBCYCH W PASIE POGRANICZNYM.

W porozumieniu z ministerstwem skarbu wydała Komisja Dewizowa zarządzenie, posiadające bardzo ważne znaczenie dla ruchu pogranicznego, załatwiając w sposób życiowy sprawę inkasowania zagranicznych środków płatniczych przez pogranicznych sprzedawców.

W pasie pogranicznym zdarzają się często przypadki zaofiarowania przez cudzoziemców pieniędzy zagranicznych za sprzedane im na własny użytek towary względnie za świadczenia lub usługi. W związku z tym Komisja Dewizowa wyjaśniła, że przyjmowanie zagranicznych środków płatniczych jest bez zezwolenia Komisji Dewizowej zabronione.

Osoby, które są zainteresowane w uzyskaniu takiego zezwolenia — ze względu na to, że odbierają zapłatę w walutach obcych w miejscowości lub w porze, gdy sprzedanie tych walut bankowi dewizowemu nie jest możliwe — mogą ubiegać się o zezwolenie Komisji Dewizowej na przyjmowanie z powyższych tytułów do ściśle ograniczonej wysokości pieniędzy zagranicznych — z tym, że zainkasowane obce środki płatnicze zostaną odsprzedane bankowi lub agentowi dewizowemu.

Podania zainteresowanych osób do Komisji Dewizowej winny być poświadczone przez właściwą władzę administracji ogólnej lub samorządowej, która winna stwierdzić w każdym przypadku potrzebę udzielenia wspomnianego zezwolenia ze względu na warunki zarobkowania petenta i stosunki danej miejscowości.

W SPRAWIE PRZEPISÓW O DOZORZE NAD ARTYKUŁAMI ŻYWNOŚCIOWYMI.

Memoriał Centrali Drobnego i Detalicz. Kupiectwa.

Na ostatnim posiedzeniu Komisji Administracyjnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie przedstawiciel Centrali Drobnego i Detalicznego Kupiectwa zaanalizował obszernie sprawę przepisów o dozorze nad artykułami żywnościowymi. W związku z tym Centrala złożyła Izbie memoriał oświetlający wszechstronnie zagadnienie to z punktu widzenia interesów detalicznego kupiectwa.

W wyniku wprowadzenia w życie rozporządzenia o dozorze nad artykułami żywnościowymi z roku 1928 wytworzyła się pewnego rodzaju dwutorowość kontroli nad handlem spożywczym. Sprawują ją dwie instytucje, których działalność w znacznym stopniu pokrywa się wzajemnie. Memoriał obrazuje sytuację kupiectwa wobec niezwykle rozwiniętej ingerencji władz w codzienne jego sprawy. Tak więc kontrolę i dozór nad handlem spożywczym przeprowadzają: Urząd Skarbowy, Urząd Akcyz i Monopoli Państwowych, Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego, Urząd Państwowy Badania żywności (analizy), Komisja Sanitarna przy Zarządzie Miejskim (ośrodki zdrowia), Wydział Finansowy Zarządu Miejskiego (szyldy i podatki), Urząd Miar i Wag, Starostwo, Policja Państwowa itp.

Taka mnogość instancji kontrolnych daje się oczywiście dotkliwie odczuwać, zwłaszcza drobnemu kupiectwu narażonemu na ustawiczne wizyty panów inspektorów. Odbywająca się i tak w trudnych i ciężkich warunkach praca kupca traci wobec powyższego sprężystość i tempo, nie mówiąc już o wpływie wizyt przedstawicieli władz na psychikę małego kupca, szczególnie prowincjonalnego.

Obok tej sprawy, natury czysto technicznej zagadnienie dozoru nad obrotem artykułami, żywnościowymi ukazuje cały szereg głębszych mankamentów. Kupiec dowiaduje się przeto późno o ujemnym wyniku analizy produktu, co utrudnia mu poważne wszczęcie jakichkolwiek kroków przeciwko producentowi, który dostarczył mu nieodpowiedni artykuł.

Znowelizowanie ustawy o dozorze nad artykułami żywności iść musi w ujęciu Centrali Drobnego i Detalicznego Kupiectwa przede wszystkim po linii skoncentrowania kontroli nad przedsiębiorcami sprzedającymi artykuły te w jednej instytucji. Pożądanym byłoby ustalenie godzin, w których kontrola władz byłaby sprawowana, usprawnienie analizy środków żywności, obniżenie cen analizy oraz przede wszystkim unormowanie kwestii odpowiedzialności kupca za sprzedawany produkt w wypadku, gdy może on podać źródło tego zakupu.

7 proc. pożyczki dolarowej Województwa Śląskiego 1928 r. przyjmowane będą do zamiany w Państwowym Banku Rolnym w Warszawie i jego oddziałach, a obligacje 7 proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy 1928 r. — w Banku Handlowym w Warszawie i jego oddziałach.

Z dniem 1 czerwca 1937 r. wypuszcza się 4 i pół proc. Wewnętrzną Pożyczkę Państwową 1937 r. w obligacjach na okaziciela po 100, 500 i 1.000 złotych oraz w świadectwach ułamkowych na okaziciela po 5 i 25 zł.

Wysokość emisji 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. oraz plan jej umorzenia ustalone będą po zakończeniu konwersji (zamiany).

Pożyczka podlega spłaceniu dn. 1 lutego 1958 r. w drodze umarzania wylosowanych w tym celu lub skupionych z wolnej ręki obligacyj zgodnie z planem, który będzie ogłoszony po zakończeniu konwersji. Umarzanie odbywać się będzie dwa razy do roku w dniach 1 lutego i 1 sierpnia każdego roku, poczynając od dnia 1 sierpnia 1938 roku.

Niewymienione na obligacje świadectwa ułamkowe będą umorzone wraz z ostatnią ratą umorzenia, przy czym przy wypłacie za nie kapitału będą również wypłacone zaległe odsetki od dnia 1 czerwca 1937 r. Umorzenie świadectw naukowych może być zarządzone również w terminie wcześniejszym.

Odsetki od pożyczki w wysokości 4 i pół proc. w stosunku rocznym płatne są za zwrotem odpowiednich kuponów co cztery miesiące z dołu w dniach: 1 lutego, 1 czerwca i 1 października każdego roku.

Świadectwa ułamkowe będą uprawniały posiadaczy do otrzymania obligacji 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r., za przedstawieniem do wymiany świadectw o tym samym oznaczeniu literowym na sumę łącznej wartości imiennej złotych 100 lub na wielokrotność tej sumy.

Przy wydawaniu obligacyj wzamian za świadectwa ułamkowe należność za wszystkie kupony zapadłe od obligacyj, płatne od dnia 1 października 1937 r. począwszy, będzie wypłacana w gotówce.

Opłata kuponów 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej oraz spłata kapitału tej pożyczki wylosowanego do umorzenia, następuje w kasach urzędów skarbowych, w Banku Polskim, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w P. K. O. oraz w ich oddziałach.

Definitywne obligacje względnie świadectwa ułamkowe 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej będą wydawane począwszy od 21 września b. r.

Kurs dla obligacji 4 i pół proc. Pożyczki Państwowej r. 1937 składanych jako kaucje i wadia, został ustalony na zł. 70 za 100 zł. nominału obligacji. Obligacje tej pożyczki będą przyjmowane w nominalnej wartości przez wszystkie urzędy skarbowe na terenie R. P. na poczet spłaty zaległych podatków.

Gdyby zagranicznym posiadaczom obligacyj pożyczek objętych konwersją została zaoferowana inna konwersja, posiadacze obligacyj 4 i pół proc. pożyczki będą mieli prawo o ile to im będzie dogadzało, korzystania z takiej konwersji.

Wymianę świadectw ułamkowych na obligacje będzie przeprowadzał Urząd Długów Państwa.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Oznaczanie przedsiębiorstw nazewnątrz.

CZY UZASADNIONA JEST CAŁKOWITA WŁAŚCIWOŚĆ WŁADZ ADMINISTRACYJNYCH?

W niedawnym czasie Ministerstwo Przemysłu i Handlu wydało do wszystkich urzędów wojewódzkich i Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę, okólnik mający na celu usunięcie nieprawidłowości oraz ujednostajnienie sposobu oznaczania nazewnątrz przedsiębiorstw. W okólniku tym Ministerswo Przemysłu i Handlu stwierdziło, że poszczególni przedsiębiorcy (zwłaszcza trudniący się handlem) nie stosują się w praktyce do postanowień art. 23 prawa przemysłowego, normującego sposób oznaczania nazewnątrz przedsiębiorstwa przemysłowego. Jak wiadomo, art. 33 prawa przemysłowego stanowi, że prowadzący przemysł winien oznaczyć nazewnątrz w odpowiedni sposób swoje przedsiębiorstwo przemysłowe. W zewnętrznym oznaczeniu należy uwidocznić dokładnie i czytelnie imię i nazwisko lub firmę, przemysłowca oraz rodzaj prowadzonego przemysłu, i to w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, czy chodzi o przemysł wytwórczy, handlowy lub usługowy. Uwidocznione imiona i nazwiska oraz rodzaj prowadzonego przemysłu muszą się zgadzać z imionami i nazwiskiem, oraz z rodzajem przemysłu, podanymi w zgłoszeniu przemysłu, w podaniu o udzielenie koncesji lub też we wpisie firmy do rejestru handlowego. Przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby prawne należy oznaczyć nazewnątrz przez uwidocznienie zarejestrowanej firmy.

W związku z powyższym przepisem Ministerstwo Przemysłu i Handlu poleciło urzędom wojewódzkim, Komisariatowi Rządu m. st. Warszawy wydać niezwłocznie zarządzenia, mające na celu wykonanie postanowień wyżej cytowanego art. 33 prawa przemysłowego pod rygorami przewidzianymi w art. 126 prawa przemysłowego t. j. kary, upomnienia, grzywny do 1000 zł., aresztu do 14 dni, wreszcie odebrania koncesji lub licencji na określony czas lub na zawsze. — Równocześnie Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyżej wspomnianym okólnikiem ustaliło, że kupcy reje-

strowi będący osobami fizycznymi, mogą w oznaczeniu zewnętrznym swego przedsiębiorstwa używać firmy zarejestrowanej w rejestrze handlowym, natomiast przesiębiorstwa prowadzone przez osoby prawne muszą być oznaczane nazewnątrz przez taką firmę. Jeśli chodzi o kupców, będących osobami fizycznymi, tj. w rozumieniu Kodeksu Handlowego kupca jednoosobowego, spółkę jawną i spółkę komandytową, Kodeks Handlowy stanowi, że firma ulegająca zarejestrowaniu składa się dla kupca jednoosobowego z jego nazwiska i przynajmniej pierwszej litery imienia. Podobne zasady Kodeks Handlowy przewiduje dla spółki jawnej i komandytowej. Interpretacja zatym okólnika ministerialnego w odniesieniu do osób fizycznych kupców rejestrowych winna iść naszym zdaniem w tym kierunku, że kupcy ci mogą w zewnętrznym oznaczaniu przedsiębiorstwa używać rejestrowego imienia i nazwiska, ale nie muszą. Przymus ten natomiast odnosi się do osób prawnych, które winny bezwzględnie zewnętrznie oznaczać przedsiębiorstwo zgodnie z brzmieniem firmy zarejestrowanej w rejestrze.

Jeśli chodzi o kupców innych nierejestrowanych, okólnik ministerialny wyraźnie postanawia, że obowiązani są oni oznaczać swe przedsiębiorstwa zgodnie z postanowieniami art. 33 prawa przemysłowego przez umieszczenie w zewnętrznym oznaczeniu tegoż swego imienia i nazwiska oraz rodzaju prowadzonego przemysłu, przy czym dane te muszą się zgadzać z tymi, które podane zostały w zgłoszeniu przemysłu lub w podaniu o koncesję. W dalszym ciągu okólnik stwierdza, że wykroczenia przeciw art. 33 prawa przemysłowego kupców rejestrowych, obowiązanych w myśl postanowień Kodeksu Handlowego do rejestracji firm w sądzie rejestrowym, polegają przeważnie na oznaczaniu przedsiębiorstw bądź firmą, niezgodną co do treści z wpisem do Rejestru Handlowego, bądź innym oznaczeniem nie będącym firmą w rozumieniu ustawy. Należy podkreślić, że Kodeks Handlowy w art. 31 postanawia, że sąd rejestrowy powinien z urzędu czuwać nad należytym przestrzeganiem przepisów o firmie oraz nad tym, aby firmy używano w obrocie w brzmieniu zgodnym z obowiązującymi przepisami.

Interpretacja powyższego przepisu Kodeksu Handlowego w zstawieniu z okólnikiem ministerialnym w odniesieniu do kupców rejestrowanych osób fizycznych wskazuje, że tego rodzaju kupcy rejestrowi nie powinni podlegać w zakresie zewnętrznego oznaczania przedsiębiorstw władzom administracyjnym, ale sądowi rejestrowemu. Z drugiej strony zgodnie z powyższymi przesłankami, gdyby nawet uznać właściwość władz administracyjnych dla oznaczania cech, zewnętrznych przedsiębiorstw, nawet i dla wspomnianych kupców rejestrowych osób fizycznych, to i w tym wypadku zgodnie z wyżej wyszczególnionym poglądem ta kategoria osób może z punktu widzenia prawa przemysłowego interpretacji okólnikiem oznaczać swe przedsiębiorstwa dowolnie. Natomiast kupcy rejestrowi, osoby prawne winny oznaczać przedsiębiorstwa zgodnie z brzmieniem rejestru, wszakże kontrola nad tym, zdaniem naszym, należy również do sądu rejestrowego, a nie władz administracyjnych. Natomiast w odniesieniu do kupców nierejestrowych, zgodnie z okólnikiem należy podkreślić obowiązek oznaczania przedsiębiorstw w sposób wskazany przepisem art. 33 prawa przemysłowego i wtym zakresie winno władzom administracyjnym przysługiwać prawo stosowania sankcji z art. 126 prawa przemysłowego.

KIEDY POMOCNIK HANDLOWY UWAŻANY JEST ZA PRACOWNIKA UMYSŁOWEGO?

Na tle przepisów art. 3 i 158 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. XI. 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z dnia 7. I. 1937 r. L. Rej. 10875/34 wypowiedział następującą tezę:

„Przyjmowanie pieniędzy oraz prowadzenie zapisów lub ksiąg, jeżeli samo albo łącznie z czynnościami administracyjnymi lub nadzorczymi, wchodzącymi w zakres kierownictwa sklepu, przeważa nad innymi czynnościami, należącymi do zakresu działania sprzedawcy lub ekspedienta sklepowego, wówczas uzasadnia uznanie odnośnej osoby za kasjera albo za kierownika sklepu, a tym samym za pracownika umysłowego, nawet niezależnie od stopnia jej wykształcenia.

Samo jednak wykonywanie zwyczajnych funkcyj sprzedawcy lub ekspedienta nie uzasadnia zaliczenia danej osoby do kategorii pracowników umysłowych, jeżeli nie odpowiada ona warunkom, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt. 9 lub art. 158 rozporządzenia".

WAŻNOŚĆ ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO

Sąd Najwyższy w wyroku Izby Karnej z dnia 18. grudnia 1936 r. 3. K. 1726/36 orzekł, iż ustawa o podatku przemysłowym nie przewiduje utraty ważności świadectwa przemysłowego przez jego zwrot urzędowi skarbowemu i zaprzestanie prowadzenia przemysłu w ciągu roku podatkowego; wznowienie więc tego samego przedsiębiorstwa w ciągu oznaczonego roku podatkowego, mimo zwrotu świadectwa przemysłowego, nie wymaga wykupienia nowego świadectwa.

Wydawca — Krak. Stow. Kupców :Samuel Schechter. Redaktor odpow. N. Józef Haller.

Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62. — Telefon 104-12.